

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 03 0 K 006047 13 Kžž
Sarajevo, 22.05.2014. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Trećestepeno vijeće Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, sastavljeno od sudija Malika Hadžiomeragića kao predsjednika vijeća, Nidžare Zlotrg i Amira Jaganjca kao članova vijeća, uz sudjelovanje Ismete Drndo kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog K.I., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbama federalne tužiteljice u Sarajevu, optuženog K.I. i njegovog branitelja, izjavljenih protiv presude Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 0 K 006047 12 Kžk od 11.03.2013. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 22.05.2014. godine, u prisutnosti federalne tužiteljice Nermine Mutevelić, te branitelja optuženog K.I., advokata S.K. iz T., a u odsutnosti uredno obavještenog optuženog K.I. donio je

P R E S U D U

Žalbe federalne tužiteljice u Sarajevu, optuženog K.I. i njegovog branitelja se odbijaju kao neosnovane i presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 0 K 006047 12 Kžk od 11.03.2013. godine, potvrđuje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Optužnicom Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona Tuzla, broj KT-RZ-4/10 od 30.11.2010. godine, koja je potvrđena 08.12.2010. godine, optuženom K.I. stavljeno je na teret krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) u vezi člana 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH).

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 006047 10 K od 23.09.2011. godine optuženi K.I., na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođen je od optužbe da je učinio krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) u vezi člana 180. stav 1. KZ BiH.

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 0 K 006047 11 Kž od 14.03.2012. godine uvažena je žalba kantonalnih tužiteljica u T., presuda Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 006047 10 K od 23.09.2011. godine ukinuta i u ovom predmetu određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

Nakon provedenog krivičnog postupka, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, kao drugostepeni sud po okončanju istog donio je presudu broj 03 0 K 006047 12 Kžk od 11.03.2013. godine, kojom je optuženi K.I. oglašen krivim za krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci.

Istom presudom, a na osnovu člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), optuženi je oslobođen plaćanja troškova krivičnog postupka.

Na osnovu člana 212. stav 1. ZKP FBiH oštećeni T.LJ., K.B., M.V., M.D., D.N., K.R. i G.P. sa imovinskoopravnim zahtjevima su upućeni na parnični postupak.

Nasuprot tome, istom presudom optuženi K.I. je na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH oslobođen od optužbe, da bi u odnosu na oštećene P.J., B.C. i K.M. učinio krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. tačka a) u vezi člana 180. stav 1. KZ BiH.

Na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH oštećeni P.J., B.C. i K.M. sa imovinskoopravnim zahtjevima su upućeni na parnični postupak.

Protiv drugostepene presude Vrhovnog suda FBiH u njenom osuđujućem dijelu žalbe su izjavili: federalna tužiteljica u Sarajevu, zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda u tom dijelu preinači, tako da se optuženom izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju od one izrečene drugostepenom presudom.

Žalbu protiv osuđujućeg dijela drugostepene presude izjavio je branitelj optuženog K.I., advokat S.K. iz T., zbog: bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni. U žalbi je naveo razloge zbog kojih smatra da je drugostepeni sud pogriješio kada je donio pobijanu presudu u njenom osuđujućem dijelu, pa je predložio da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači, tako da se optuženi oslobodi od optužbe ili da se u pogledu osuđujućeg dijela pobijana presuda ukine i vrati drugostepenom sudu u tom dijelu na ponovno suđenje.

I optuženi K.I. osobno je izjavio žalbu protiv osuđujućeg dijela drugostepene presude, u kojoj nije izričito označio žalbene osnove ali iz sadržine žalbe proizilazi da smatra da je činjenično stanje u tom dijelu drugostepene presude pogrešno utvrđeno, jer nije počinio

predmetno krivično djelo. Radi toga bi proizilazio i njegov žalbeni prijedlog, koji nije izričito označio, da se pobijana presuda preinači, tako što bi se oslobodio od optužbe.

Federalna tužiteljica je pod brojem T03 0 KTŽ-KŽ-0009647 13 od 20.05.2012. godine dostavila odgovor na žalbu optuženog K.I. osobno i žalbu njegovog branitelja, kojim je osporila navode iz tih žalbi i predložila da se te žalbe odbiju kao neosnovane.

Odgovor na žalbu federalne tužiteljice dostavio je branitelj optuženog K.I., kojim je osporio navode iz te žalbe i predložio da se žalba federalne tužiteljice odbije kao neosnovana.

Na sjednici trećestepenog vijeća ovog suda koja je održana u smislu člana 319. ZKP FBiH, u odsutnosti uredno obavještenog optuženog, federalna tužiteljica je u cijelosti ostala kod osnova, razloga i prijedloga iz žalbe, kao i kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu optuženog i njegovog branitelja, koje je obrazložila, a takođe i branitelj optuženog je izjavio da u cijelosti ostaje kod osnova, razloga i prijedloga iz podnesene žalbe, kao i navoda i prijedloga iz osobne žalbe optuženog, a ostao je i kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu federalne tužiteljice. Branitelj je detaljno obrazložio podnesenu žalbu, pa je prilikom obrazlaganja ukazao i ujedno otklonio tehničke greške u podnesenoj žalbi na str 2., što se odnosi na pogrešnu oznaku gdje je umjesto ZKP FBiH stavljeno KZ FBiH, zatim pogrešno je navedeno da je iz izreke pobijane presude izostavljen navod „ tako da su se vidjela crijeva“, a trebalo je da stoji iz obrazloženja, te je dopunio žalbeni prijedlog, da se ukine pobijani dio presude i predmet vrati u tom dijelu na ponovni postupak vijeću Vrhovnog suda FBiH, koje je donijelo pobijanu presudu.

Trećestepeno vijeća ovog suda je na osnovu člana 321. ZKP FBiH ispitalo pobijanu drugostepenu presudu u granicama žalbenih navoda i prigovora federalne tužiteljice, optuženog i njegovog branitelja, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, nakon čega je odlučilo kao u izreci ove presude, iz slijedećih razloga:

Pobijajući drugostepenu presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, branitelj žalbom prigovara da je drugostepeni sud odbijajući prijedlog branitelja optuženog da se provedu predloženi dokazi, učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH u vezi sa članom 288. istog zakona. Ovo iz razloga jer je prema toj žalbi drugostepeni sud pogrešno primjenio odredbu člana 288. ZKP FBiH, što je uticalo na zakonito i pravilno donošenje presude. U toj žalbi su konkretno navedeni iskazi svjedoka i to: T.LJ., K.B., M.D., M.V., K.M. P.J., Lj.B. i S.R. a, zatim je naznačeno gdje su isti dati, pred kojim organom i kada, kao i u kojem svojstvu (svojstvo svjedoka u krivičnom predmetu protiv N.N.lica ili u svojstvu građanina), što je prema stajalištu te žalbe drugostepeni sud pogriješio kada je odbio da se isti kao dokazi uvrste i provedu na pretresu pred drugostepenim sudom, uvidom i čitanjem zapisnika o pomenutim iskazima osoba.

Nasuprot tome, trećestepeno vijeća ovog suda nalazi, da je drugostepeni sud pravilno postupio kada je odbio prijedlog branitelja da se na pretresu pred tim sudom uvrste i provedu kao dokaz zapisnici o iskazima osoba, njihovim uvidom i čitanjem, koje osobe su

u ovoj krivičnopravnoj stvari saslušane u svojstvu svjedoka. Za takvo postupanje drugostepeni sud je u obrazloženju svoje presude naveo određene razloge, koje kao pravilne cijeni i ovo trećestepeno vijeće. Naime, po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda suprotno postupanje drugostepenog suda predstavljalo bi odstupanje od neposrednog izvođenja dokaza, koje bi bilo protivno odredbi člana 288. ZKP FBiH, kojom odredbom su propisani izuzetci od neposrednog izvođenja dokaza.

Međutim, žalbom branitelj zastupa stajalište da se radi o pogrešnom rezonovanju drugostepenog suda, iz razloga što predloženi dokazi ne spadaju u kategoriju dokaza predviđenih odredbom člana 288. ZKP FBiH, prema kojoj odredbi je potrebno da se radi o zapisnicima o iskazima datim u istrazi u istoj krivičnoj stvari, što nije konkretan slučaj. Ovo iz razloga što su pomenuti zapisnici o iskazima dati znatno ranije, a iste su davali u svojstvu svjedoka ili građana i pred drugim državnim i pravosudnim organima.

Pravilno je po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, drugostepeni sud prilikom odbijanja navedenog prijedloga branitelja za izvođenje dokaza, pored ostalog ukazao i naveo u obrazloženju svoje presude (str. 8. pasus treći), da se branitelj nije pozvao ni na jedan od zakonom dopuštenih osnova za odstupanje od načela neposrednosti pri izvođenju dokaza. Dakle, za svoje stajalište u pogledu opravdanosti prihvatanja prijedloga za izvođenje predloženih dokaza, branitelj je bio dužan navesti prema kojoj odredbi procesnog zakona nalazi uporište u mogućnost prihvatanja takvog prijedloga, na koji način nije postupio, iako neargumentirano zastupa stajalište da se ne radi o kategoriji dokaza predviđenih odredbom člana 288. ZKP FBiH.

Prema tome, po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, drugostepeni sud nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH u vezi sa članom 288. istog zakona, pa suprotni žalbeni prigovori branitelja iz navedenih razloga kao neosnovani nisu mogli biti uvaženi.

Nadalje, žalbom branitelj prigovara da je drugostepeni sud donoseći pobijanu presudu učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, koju nalazi u tome što pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama. Pri tome branitelj prigovara da je u toj presudi izostala temeljita analiza i ocjena izvedenih dokaza, što se odnosi prije svega na ocjenu iskaza iz istrage i sa glavnog pretresa svjedoka tužiteljstva, ratnih zarobljenika pojedinačno i u uzajamnoj vezi sa ostalim izvedenim dokazima, vać da se radi samo o neuspjelom pokušaju tog suda. Branitelj dalje prigovara, da je ostalo nejasno koje iskaze svjedoka-oštećenih sud prihvata kao vjerodostojne, da li one iz istrage ili sa glavnog pretresa i pri tome iznosi djelove iskaza što su pojedini oštećeni izjavili u istrazi, kao i dijelove njihovih iskaza datih na glavnom pretresu, iznoseći za to i vlastitu ocjenu. S tim u vezi branitelj dalje ističe žalbom, da je suština svih iskaza svjedoka-oštećenih vrlo jasna, jer su u istrazi neki od oštećenih sporadično istakli loš tretman u zatvoru, pa i od strane optuženog (pogrešno označeno: oštećenog), ali da je na „glavnom pretresu naprosto svima, sem V.Z., prestala amnezija, te se naknadno sjećaju niza vrlo ozbiljnih kršenja međunarodnog prava od strane optuženog, za koje je pobijanom presudom osuđen“.

Nasuprot takvih žalbenih prigovora branitelja, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi, da je drugostepeni sud donoseći pobijanu presudu, prije svega obavio potpuno zadovoljavajuću analizu i ocjenu dokaza u smislu člana 296. stav 2. ZKP FBiH i u obrazloženju svoje presude jasno naveo šta prihvata odnosno ne prihvata i zašto, a što se odnosi i na iskaze navedenih oštećenih. Radi toga, neosnovani su žalbeni prigovori branitelja u tom dijelu, da se radi samo o neuspjelom pokušaju ocjene dokaza, te da je oštećenim nakon istrage prestala amnezija i na glavnom pretresu da su se sjećali niza vrlo ozbiljnih kršenja međunarodnog prava od strane optuženog. Kako je drugostepeni sud u obrazloženju pobijane presude naveo jasne i određene razloge u pogledu svih odlučnih činjenica, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi, da taj (drugostepeni) sud donošenjem svoje presude nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, na koju se neosnovano ukazuje žalbom branitelja.

Također, neosnovano se žalbom branitelja ukazuje da pobijana presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, koje nalazi u tome što je drugostepeni sud iz izreke te presude izostavio da je „Lj. od bolova i straha kada bi se vratio u sobu drhtao cijelim tijelom“, što presudu u tom dijelu prema njegovim tvrdnjama čini nerazumljivom. Iako branitelj žalbom nije kvalificirao o kojoj bitnoj povredi bi se radilo, iz pomenutih prigovora proizilazi da se ukazuje na učinjenje bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Prije svega, odredba člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH ne predviđa nerazumljivost presude kao bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, već se samo može raditi o nerazumljivosti izreke presude. Cijeneći takav žalbeni prigovor branitelja, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi da je isti neprihvatljiv. Tačno je, da je drugostepeni sud ispustio određene činjenice i okolnosti u izreci pobijane presude, ali takvo ispuštanje nema značaj kakav se pridaje tom žalbom, niti bi se radi toga moglo raditi o nerazumljivosti izreke pobijane presude. Prije svega, ne radi se o odlučnim činjenicama radi kojih bi bilo dovedeno u pitanje postojanje predmetnog krivičnog djela, a jasno je naznačen razlog takvog ispuštanja (one činjenice i okolnosti koje na pouzdan način nisu utvrđene, bilo da se radi o postupanju optuženog ili oštećenog).

Žalbom branitelja se prigovara, da je drugostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, koju nalazi u nerazumljivosti izreke pobijane presude u smislu toga što je taj sud propustio navesti koje psovke i kome je upućivao optuženi, kojim pogrđnim imenima je oslovljavao i kojeg ratnog zarobljenika.

Međutim, po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda ne može se prihvatiti da je izreka pobijane presude nerazumljiva, iz razloga na koje branitelj žalbom ukazuje. Prije svega, po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, iz izreke drugostepene presude jasno proizilazi da su u preambuli navedene krivičnopravne radnje koje je učinio optuženi, zatim u kojem svojstvu je postupao, u kojem periodu, te koje postupanje je bilo suprotno konkretno označenoj odredbi Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12. avgusta 1949. godine, prema kome je tako postupao (konkretno navedenim ratnim

zarobljenicima), a zatim poslije preambule u odnosu na svakog od ratnog zarobljenika su konkretno navedene krivičnopravne radnje koje je prema njemu počinio optuženi. Tako je u izdvojenim pasusima opisano postupanje optuženog odnosno krivičnopravne radnje u odnosu na ratne zarobljenike T.LJ., K.B., M.V. i M.D., D.N. K.R. i G.P. Prema tome, kako su u izreci pobijane presude navedene određene činjenice i okolnosti koje čine obilježja predmetnog krivičnog djela, kao i one od kojih ovisi primjena određene odredbe krivičnog zakona, to po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda su neosnovani žalbeni prigovori branitelja da je izreka pobijane presude nerazumljiva i da je drugostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

S tim u vezi, pored ostalog branitelj žalbom prigovara i to, da je „ izreka presude nerazumljiva, jer nema razloga o odlučnim činjenicama“. Ovakav prigovor branitelja po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda je nejasan, imajući u vidu da izreka presude ne može biti nerazumljiva uslijed izostanka razloga o odlučnim činjenicama, budući da navođenje razloga pripada obrazloženju presude, a ne njenoj izreci. Što se tiče žalbenih prigovora branitelja o nerazumljivosti izreke pobijane presude, kao i da drugostepena presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, ovaj sud se već prethodno o tome izjasnio i iste prigovore ocjenio kao neosnovane. Prema tome, drugostepeni sud nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, na koju se žalbom branitelja optuženog neosnovano ukazuje.

Pobijajući drugostepenu presudu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, branitelj i optuženi osobno žalbama ukazuju da drugostepeni sud nije nesporno utvrdio da je optuženi počinio krivično djelo za koje je tom presudom oglašen krivim. Pri tome se ponovo prigovara žalbom branitelja da je taj sud površno i pogrešno cijenio provedene dokaze, a zatim ističe da se u obrazloženju pobijane presude navodi, da taj sud u cijelosti prihvata iskaze svjedoka – oštećenih T.LJ., K.B., M.V., M.D., D.N., K.R. i G.P. koji prema toj žalbi predstavljaju temelj za osuđujuću presudu optuženom.

Branitelj žalbom prigovara da je ostalo nejasno koje iskaze svjedoka – oštećenih sud prihvata kao vjerodostojne, da li oni iz istrage ili sa glavnog pretresa, predstavljajući da je razrješenje takve dileme vrlo značajno sa aspekta utvrđivanja istinitog i potpunog činjeničnog stanja, jer su iskazi navedenih oštećenih iz istrage i sa glavnog pretresa u nekim bitnim elementim različiti. S tim u vezi branitelj tom žalbom dalje ističe, da se iz obrazloženja pobijane presude ne može zaključiti u kojem slučaju je taj sud koristio jedan, a u kojem slučaju je koristio drugi dokaz, a oba su provedena pred tim sudom. Iz tih razloga, branitelj smatra da kod bitno različitih iskaza svjedoka – oštećenih drugostepeni sud je pogrešno zaključio da je optuženi počinio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret.

Nasuprot takvih žalbenih prigovora optuženog i njegovog branitelja, ovaj sud nalazi da je drugostepeni sud u obrazloženju pobijane presude razriješio sve dileme koje se postavljaju tim žalbama, a sve to u nastojanju predstavljanja da nema pouzdanih dokaza, da je optuženi učinio predmetno krivično djelo. Prije svega, kako to proizilazi iz obrazloženja drugostepene presude, taj sud nije prihvatio utvrđenim sve krivičnopravne radnje optuženog u odnosu na sve oštećene za koje je bio optužen, već je prihvatio samo u odnosu

na one oštećene za koje je pouzdano utvrdio da ih je optuženi počinio na način kako je to opisano u osuđujućem dijelu te presude. Ipak, radi podsjećanja trećestepeno vijeće ovog suda ukazuje da je u odnosu na određene oštećene- ratne zarobljenike P.J., B.C. i K.M., drugostepeni sud optuženog oslobodio od optužbe u smislu člana 299. tačka c) ZKP FBiH jer nije na pouzdan način utvrdio da je optuženi počinio opisane krivičnopravne radnje prema tim osobama – oštećenim. Pri tome se u smislu žalbenih navoda neće ni upuštati u preispitivanje tog dijela drugostepene presude (oslobađajući dio), jer se svaki subjekt žalbe može žaliti u okviru svog neposrednog pravnog interesa. Radi toga su žalbe optuženog i njegovog branitelja u tom pogledu djelimično nedozvoljene. Ovo zbog toga, jer po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, optuženi nema neposredni pravni interes da dovodi u pitanje dio pobijane presude kojim je oslobođen od optužbe.

Neosnovano se žalbom ukazuje na nejasnoće u pogledu prihvatanja, šta drugostepeni sud prihvata, da li iskaze svjedoka oštećenih iz istrage ili sa glavnog pretresa.

U nastojanju predstavljanja drugačijeg činjeničnog stanja od onog utvrđenog drugostepenom presudom, branitelj i optuženi žalbom prigovaraju svim činjeničnim utvrđenjima tog suda. U osobnoj žalbi optuženi navodi da se korektno ponašao prema ratnim zarobljenicima, zatim da su u zatvoru imali redovne obilaske od strane upravnika zatvora, vođa smjene, predstavnika MKCK, predsjednika suda i predstavnika drugih struktura civilne i vojne vlasti. Nadalje, ističe da se u cijelosti pridržavao Pravilnika o kućnom redu u toj ustanovi, te da nije počinio krivičnopravne radnje prema oštećenim osobama i učinio krivično djelo za koje je oglašen krivim. U žalbi je opisao i situacije u kojima je pomagao u spašavanju ranjenog vojnika tadašnje JNA, kojeg je uspio spasiti od sigurne smrti, jer bi od zadobijenih povreda iskrvario i koji mu je kasnije bio zahvalan. S tim u vezi ukazuje i na svjedoka V.Z. koji je negirao bilo kakvo zlostavljanje psihičko ili fizičko nad pritvorenicima od strane optuženog. Nadalje, branitelj u žalbi iznosi dijelove iskaza svjedoka oštećenih počev od oštećenog T.LJ., te iz konteksta njegovog iskaza navodi jedan dio, a zatim osporavajući sve ono što je na pouzdan način utvrdio drugostepeni sud i naveo u obrazloženju pobijane presude te iznoseći u tom pravcu svoju vlastitu ocjenu, a sve u nastojanju predstavljanja da se iskazima oštećenih nije mogla pokloniti vjera. Prema toj žalbi iskazi svjedoka-oštećenih su neuvjerljivi, nepouzdana, te u svemu pogrešno ocjenjeni, a što se odnosi na iskaz tog oštećenog (T.LJ.) i na ostale oštećene u odnosu na koje je optuženi preduzeo konkretno navedene krivičnopravne radnje, opisane kao u izreci pobijane presude.

Nasuprot nastojanjima žalbe branitelja da iskaz konkretno oštećenog T.LJ. predstavi nepouzdanim, neuvjerljivim, smatrajući da iz određenih razloga u vezi ranijeg poznavanja optuženog, istog neosnovano tereti, da je u tom pogledu sve „izmislio“, zatim da je dao dva različita iskaza u pogledu rane, da li je bila zarasla ili nije. Za razliku od toga, drugostepeni sud je u obrazloženju pobijane presude iznio sasvim određene i jasne razloge u pogledu prihvatanja vjerodostojnim njegovog iskaza. Pri tome je iznio bitnu sadržinu njegovog iskaza, te konkretno naveo dokaze koji potkrepljuju njegov iskaz, da je optuženi kritične prilike postupao prema ovom oštećenom na način kako je to opisano u izreci pobijane presude. Dakle, drugostepeni sud takav zaključak je zasnovao na konkretno označenim

dokazima na koje se pozvao, i to na otpusnu listu iz bolnice – Hirurške klinike abdominalna hirurgija T. na ime T.LJ., iz koje proizilazi da je taj oštećeni (T.LJ.) bio ranjen, radi čega je određeni period zadržan u bolnici radi saniranja povreda, zatim dijelove iskaza svjedoka Lj.B., S.R., Ž.R., K.R., D.N., iz kojih proizilazi da su potvrdili onaj dio krivičnopravnih radnji koje je optuženi počinio prema tom oštećenom, i to samo ono što su oni vidjeli ili čuli, što je u obrazloženju pobijane presude konkretno navedeno. Radi svega onog što je u obrazloženju pobijane presude naveo drugostepeni sud, i po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda nije bilo nikakvog razloga da iskaz oštećenog T.LJ. ne ocijeni vjerodostojnim. Ovakvoj ocjeni iskaza pomenutog oštećenog ide u prilog i iskaz tog oštećenog, iz kojeg proizilazi da optuženom nije stavljaao na teret ništa teže od onog što je on zaista prema njemu i počinio, jer je prilikom izjašnjavanja o jačini udaraca koje je zadobivao od optuženog, izjavio da ga je optuženi tukao, šamarao, ili udarao pendrekom, da ga je boljelo, ali da ne može reći da se radilo o premlaćivanju. U tom dijelu je pravilno drugostepeni sud ocijenio da je neuvjerljiva tvrdnja optuženog, da ga je taj oštećeni neosnovano teretio iz razloga što su zajedno služili vojni rok u JNA i što se optuženi svrstao na drugu stranu. Ovo prije svega iz razloga, jer iz iskaza naprijed pomenutih svjedoka na koje se u obrazloženju pobijane presude pozvao drugostepeni sud jasno proizilazi koje radnje je optuženi preduzimaao u odnosu na tog oštećenog. Međutim, žalbom branitelj je nastojao dovesti u pitanje i vjerodostojnost iskaza svih tih svjedoka koji potkrijepljuju iskaz oštećenog T.LJ., predstavljajući da su i oni različito govorili, odnosno da su nešto rekli u istrazi, a nisu na glavnom pretresu i obratno, što po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda iz naprijed navedenih razloga u pogledu postojanja odlučnih činjenica nije prihvatljivo.

Isto tako, pravilnim je ocijenio drugostepeni sud i naveo u obrazloženju pobijane presude da je optuženi svjesno preduzeo opisane radnje u izreci pobijane presude kako bi se oštećeni T.LJ. kao ratni zarobljenik teško uvrijedio, ponizio, prestrašio i fizički zlostavljao, a koje radnje predstavljaju ozbiljan nasrtaj na njegovo ljudsko dostojanstvo. Iz tih razloga, trećestepeno vijeće ovog suda cijeni da je pravilan zaključak tog suda, da radnje koje je optuženi počinio i za koje je oglašen krivim imaju karakter nečovječnog postupanja prema pomenutom ratnom zarobljeniku (T.LJ.) tako i prema drugim zarobljenicima koji su konkretno navedeni.

Nadalje, žalbeni prigovori branitelja da se iz obrazloženja pobijane presude ne zna koji iskaz oštećenog drugostepeni sud prihvata, da li onaj iskaz iz istrage ili sa glavnog pretresa, po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda nisu osnovani.

Naime, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi, da su iskazi oštećenih datih na glavnom pretresu opširniji, precizniji u odnosu na njihove iskaze date u istrazi, da postoje izvjesne razlike, odstupanja, o kojim razlikama su oštećeni se izjašnjavali i iznosili određene razloge na glavnom pretresu, koje razloge je drugostepeni sud ocijenio da se radi o razumljivim i uvjerljivim razlozima, usljed kojih razlika u iskazima oštećenih nisu dovedeni u pitanje vjerodostojnost njihovih iskaza sa glavnog pretresa. Pri tome oštećeni su konkretno se izjašnjavali i pojasnili zašto je došlo do njihovog različitog kazivanja, kao i to da su u istrazi davali kraće iskaze, što se odnosilo uglavnom na one dijelove na koje su bili pitani, tako da se najveći dio njihovog saslušanja u istrazi odnosio u vezi zbivanja na B.M.. Dakle,

nije sporno da je drugostepeni sud prihvatio iskaze oštećenih sa glavnog pretresa, koji su kako je to već navedeno daleko opširniji, precizniji, konkretniji i kojom prilikom su oštećeni ispitivani u pogledu radnji koje je optuženi preduzimaao prema njima kao ratnim zarobljenicima. Međutim, sve to ne znači da je prilikom saslušanja u istrazi kod oštećenih bila amnezija, već kako su se izjašnjavali oni su se u pogledu onog o čemu su pitani, a nešto od toga su i svjesno prećutali, tako da su pogrešni žalbeni navodi branitelja u pogledu nastupjele amnezije kod oštećenih u fazi istrage.

Nadalje, branitelj žalbom nastoji dovesti u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka-oštećenog K.B., iznoseći tvrdnju da je njegov iskaz nepouzdan i da mu se ne može pokloniti vjera, iz razloga što je izjavio da je optuženi bio u policijskoj uniformi, što nije tačno, zatim da je optuženog zamijenio za drugu osobu, jer ga u Tužiteljstvu BiH nije prepoznao, a ukazao je i na razlike u njegovom iskazu iz istrage i sa glavnog pretresa. Pored toga, branitelj žalbom iznosi tvrdnju da iskaz svjedoka-oštećenog K.B. nije potvrdio niti jedan svjedok. S tim u vezi branitelj se poziva na dijelove iskaza svjedoka L.M. za kojeg navodi da negira padanje tog oštećenog u nesvijest, te Lj.B. koji ne pominje da je optuženi zlostavljao pomenutog oštećenog, te radi svega toga iznosi tvrdnju da je činjenično stanje u pogledu radnji koje je činio optuženi prema tom oštećenom pogrešno i nepotpuno utvrđeno.

Međutim, prethodno navedenim žalbenim navodima branitelja nije po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda dovedeno u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka-oštećenog K.B.. Drugostepeni sud je kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude taj iskaz cijenio pojedinačno, a zatim i sa ostalim dokazima i konkretno naveo koji dijelovi iskaza svjedoka u pogledu odlučnih činjenica potvrđuju njegov iskaz i to svjedoci: T.LJ., M.V., M.D. i K.R., iz kojih proizilazi da je optuženi psihički i fizički zlostavljao oštećenog K.B. za vrijeme kada se nalazio u Okružnom vojnom zatvoru u T. I po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, nije bilo nikakvog opravdanog razloga da bi se iskaz tog oštećenog ocijenio nepouzdanim.

Nisu osnovani ni žalbeni navodi branitelja da taj oštećeni nije prepoznao optuženog i da ga je zamijenio za drugu osobu. S tim u vezi nepravilno se žalbom branitelj poziva na rezultate prepoznavanja u Tužiteljstvu BiH, da taj oštećeni nije prepoznao optuženog, što drugostepeni sud na takvom prepoznavanju za koje je ocjenio da nije provedeno po odredbama važećeg procesnog zakona, nije ni zasnavao svoju odluku. Radi toga, cijeneći da se o tome izjasnio drugostepeni sud u obrazloženju svoje presude, tako da iz navedenih razloga nije od značaja da li je oštećeni prepoznao ili nije prepoznao optuženog kao osobu koja ga zlostavljala, jer na tom nezakonitom dokazu se ne zasniva pobijana presuda.

Prije svega, ocjenjujući da je oštećeni K.B. opisao optuženog i naveo određenu njegovu karakteristiku treptanje očima, što su isticali i drugi svjedoci, te ga na glavnom pretresu i prepoznao kao osobu koja ga je zlostavljala, opovrgava žalbenu tvrdnju branitelja o zamjeni identiteta optuženog. Takvo prepoznavanje ne predstavlja istražnu radnju prepoznavanja, već se radi o dijelu njegovog svjedočkog iskaza o prepoznavanju optuženog na glavnom pretresu. Iako žalbom branitelj tvrdi da iskaz svjedoka-oštećenog K.B. nije

potvrdio niti jedan svjedok, ipak tom žalbom ne pobija dijelove iskaza svjedoka na koje se pozvao drugostepeni sud i konkretno naveo u obrazloženju pobijane presude. Radi toga, pozivanje žalbom na dijelove iskaza svjedoka L.M. i Lj.B., koji ne potvrđuju zlostavljanje oštećenog K.B. od strane optuženog, ne dovodi u pitanje iskaze svjedoka koji to potvrđuju, kao i iskaz tog oštećenog, na kojima se pored ostalog zasniva pobijana presuda.

Što se tiče žalbenih prigovora branitelja u pogledu različitosti iskaza oštećenog K.B. iz istrage i sa glavnog pretresa, proizilazi da je i ovaj oštećeni za to naveo određene razloge, koje je drugostepeni sud u obrazloženju svoje presude naveo i ocijenio razumljivim i prihvatljivim razlozima, koje kao takve prihvata i trećestepeno vijeće ovog suda. O istom ovo vijeće se već prethodno izjasnilo kod ocjene žalbenih prigovora u odnosu na oštećenog T.LJ., pa se žalitelj upućuje na ranije ocjene iz obrazloženja ove presude. Prema tome, činjenično stanje u pogledu krivičnopravnih radnji optuženog u odnosu na oštećenog K.B. je potpuno i pravilno utvrđeno, pa suprotni žalbeni prigovori branitelja kao neosnovani nisu mogli biti uvaženi.

Nadalje, branitelj žalbom prigovara da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno u dijelu pobijane presude u pogledu prihvatanja krivičnopravnih radnji optuženog prema oštećenim M.V. i M.D., za koje je oglašen krivim. Pri tome se žalbom navode dijelovi iskaza pomenutih svjedoka-oštećenih, te nakon toga branitelj izvodi zaključak da oni različito opisuju postupanje optuženog prema njima. Na osnovu toga, branitelj u žalbi tvrdi da je neosnovan zaključak drugostepenog suda da su njihovi iskazi saglasni. S tim u vezi se prigovara pravilnosti da pomenuti oštećeni (M.V. i M.D.) svojim iskazima ne terete za zlostavljanje druge stražare, što ukazuje na odsustvo njihove namjere da bilo koga neosnovano terete. Žalbom branitelja se prigovara u osnovi analizi dokaza od strane drugostepenog suda i osporavaju svi oni dokazi koje je taj sud prihvatio vjerodostojnim.

Posebno tom žalbom se ističe, da jedan dio krivičnopravnih radnji optuženog prema pomenutim oštećenim, koji se ogleda u prisiljavanju tih oštećenih (braće) na međusobni seksualni čin, što nijedan od njih u istrazi i ne pominje. Iz tih razloga, prema toj žalbi branitelja iskazi svjedoka oštećenih M.V. i M.D. su lažni, iznoseći tvrdnju da se tako nešto nije ni desilo.

Nasuprot takvih žalbenih navoda branitelja, ovaj sud nalazi da pomenuti svjedoci oštećeni ne opisuju različito postupanje optuženog prema njima, pa se ukazuje pravilnim zaključak drugostepenog suda iz obrazloženja pobijane presude da su njihovi iskazi saglasni. Za takav zaključak nije potrebna identičnost njihovih iskaza, što je potpuno nerealno i nemoguće, ali je važno da njihovi iskazi u pogledu odlučnih činjenica ne protivrječe, odnosno da su u tim dijelovima saglasni, kao u konkretnom slučaju.

Tačno je, da je oštećeni M.D. izjavio da je među stražarima bilo korektnih, ali i arogantnih, a da je optuženi bio jedan od krvoloka, koji je htio da ih uništi. Međutim, takvi navodi oštećenog ne mogu poslužiti za izvođenje činjeničnog zaključka da su oštećeni (M.V. i M.D.) namjerno teretili optuženog, kako se to nepravilno zaključuje žalbom branitelja.

Da je optuženi preduzeo prema ovim oštećenim krivičnopravne radnje opisane kao u izreci pobijane presude proizilazi iz njihovih iskaza, zatim iskaza svjedoka K.B. koji se nalazio u istoj sobi u kojoj su bili i ovi oštećeni, a potvrđeno je i iskazom svjedoka D.N., te djelimično i iskazom posrednog svjedoka L.M.. Kako je po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda u tom pogledu drugostepeni sud izveo pravilnu analizu dokaza i u obrazloženju pobijane presude jasno naveo šta prihvata i zašto, odnosno ne prihvata, to su suprotni žalbeni prigovori branitelja u tom pravcu neosnovani.

Iz žalbenih navoda branitelja proizilazi da se nastoje obezvrijediti iskazi svjedoka oštećenih M.V. i M.D., na način što se ocjenjuju lažnim i iznosi tvrdnja da i nije bilo prisiljavanja od strane optuženog da ovi oštećeni obavljaju međusobni seksualni čin. U tom dijelu branitelj žalbom ističe da to nije potvrđeno ni iskazom svjedoka K.B., što trećestepeno vijeće ovog suda cijeni potpuno neprihvatljivim. Prije svega, svjedok K.B. takve krivičnopravne radnje optuženog nije mogao potvrditi, niti su se iste dešavale u njegovoj prisutnosti, niti u sobi u kojoj su se pored ostalih oni nalazili, već u wc-u nakon što je pomenute oštećene izveo iz sobe optuženi. Dakle, svjedok K.B. je potvrdio one krivičnopravne radnje optuženog koje su bile preduzete u njegovoj prisutnosti, pa se njegov iskaz ne može tumačiti na način kako to pogrešno smatra branitelj optuženog u svojoj žalbi.

Branitelj žalbom osporava inkriminacije optuženog da je ratnim zarobljenicima zabranjivao korištenje wc-a, i smatra takva utvrđenja besmislenim i u tom pravcu su od strane trećestepenog vijeća ovog suda data određena pojašnjenja. Pri tome se iznosi žalbena tvrdnja branitelja da je drugostepeni sud nekritički prihvatio sve činjenične navode iz optužnice u odnosu na braću M.V. i M.D., izuzev prihvatanja dijela „da ih je zastrašivao tako što ih je izveo u hodnik i govoreći da će ih ubiti“.

Nisu po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda „besmisleni“ prethodni navodi inkriminacija optuženog da je prema utvrđenju drugostepenog suda optuženi često zabranjivao pomenutim oštećenim i drugima (ratnim zarobljenicima) da izađu iz sobe i odu u wc-e ili da se napiju vode, što pored ovih oštećenih je potvrđeno i iskazima drugih saslušanih svjedoka. Pri tome branitelj očigledno nije uvažavao situaciju u kojoj su se inkriminisane radnje optuženog dešavale, pa je za razliku od toga drugostepeni sud pravilno uočio značaj svih tih okolnosti koje proizilaze iz iskaza svjedoka-oštećenih na koje se u obrazloženju pobijane presude i pozvao. I po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, navedene inkriminacije optuženog nisu „besmislene“, niti su rezultat nekritičke ocjene drugostepenog suda, već upravo suprotno.

U nastojanju predstavljanja da oštećeni M.V. ne govori istinu branitelj žalbom ukazuje na razliku njegovog iskaza sa glavnog pretresa i otpusne liste, u dijelu da li su mu rane bile zarasle ili nisu. Međutim, iz otpusne liste Ortopetsko-traumatološke klinike T. od 09.06.1992. godine na ime tog oštećenog proizilazi, da su „rane pri otpustu zacijelile“, dok je na glavnom pretresu taj oštećeni izjavio da su rane „curile i krvarile“, što je svakako po ocjeni ovog suda proisteklo usljed fizičkog zlostavljanja oštećenog od strane optuženog. Radi toga se ne može prihvatiti da je iskaz pomenutog oštećenog lažan, jer se istim ne dovodi u pitanje vjerodostojnost njegovog iskaza. I u odnosu na pomenute oštećene

branitelj žalbom prigovara različitosti iskaza iz istrage i sa glavnog pretresa, a prigovara i ocjeni drugostepenog suda iznoseći tvrdnju da je taj sud izveo u tom dijelu „lakonski zaključak“ navodeći da su razlike logične i prihvatljive, jer se u istrazi nije govorilo o detaljima za vrijeme boravka u zatvoru, a na glavnom pretresu jeste. Cijeneći da je drugostepeni sud po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda ocijenio razlike u iskazima pomenutih svjedoka – oštećenih i naveo određene razloge u obrazloženju pobijane presude u pogledu prihvatanja njihovih iskaza sa glavnog pretresa koji su detaljniji, sveobuhvatniji, o čemu se ovaj sud u ovoj presudi u pogledu ovakve vrste žalbenog prigovora branitelja izjašnjavao u odnosu na prethodne oštećene, na što se i poziva.

Žalbom branitelja se osporavaju krivičnopravne radnje optuženog u odnosu na oštećenog D.N., za koje je drugostepenom presudom oglašen krivim i pri tome iznosi tvrdnja, da je u tom dijelu činjenično stanje iz pobijane presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno. S tim u vezi se prigovara ocjeni dokaza od strane tog suda, a posebno iskazu pomenutog oštećenog, nastojeći dovesti u pitanje vjerodostojnost tog iskaza. Žalbom se prigovara da je drugostepeni sud selektivno koristio dokaze i da je to bilo po pravilu na štetu optuženog. Pored toga, branitelj u žalbi navodi dijelove iskaza tog oštećenog datog u istrazi i na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, a to sve u nastojanju predstavljanja da se radi o različitim iskazima, koji detaljiše oko činjenica i okolnosti koje nisu od značaja, kao što su okolnosti koliko je stražara bilo u to vrijeme u pomenutom zatvoru. Prema toj žalbi branitelja u pogledu kako odlučnih tako i običnih činjenica i okolnosti zahtijeva se potpuna podudarnost iskaza oštećenog D.N., datog u istrazi i na glavnom pretresu, što je potpuno nerealno obzirom i na protek vremena, kao i druge okolnosti konkretne situacije, iako je bitna samo podudarnost u pogledu odlučnih činjenica.

Nisu osnovani ni žalbeni prigovori branitelja da se ne zna koji iskaz prihvata drugostepeni sud da li iz istrage ili sa glavnog pretresa. Ovo prije svega iz razloga što je drugostepeni sud u obrazloženju pobijane presude jasno naveo koji iskaz oštećenog prihvata i zašto, odnosno koji ne prihvata i zbog čega, tako da su u pogledu različitosti iskaza od strane oštećenog navedeni sasvim razumljivi i po ocjeni drugostepenog suda prihvatljivi razlozi, koje kao pravilne uvažava i trećestepeno vijeće ovog suda.

Pored toga, neosnovani su žalbeni prigovori branitelja da je drugostepeni sud provedene dokaze cijenio selektivno na štetu optuženog. Naime, pored iskaza tog oštećenog koji je drugostepeni sud detaljno analizirao i naveo u obrazloženju pobijane presude, taj sud se pozvao i na iskaze svjedoka Lj.B., koji je potvrdio da mu je oštećeni D.N. pričao da ga je optuženi tukao, zatim iskaz svjedoka Ž.R. koji je potvrdio da je optuženi izvodio tog oštećenog iz sobe i da mu je isti kasnije rekao da ga je odveo u wc da riba, a da nije bilo vode, što je potvrđeno i iskazom svjedoka M.D.

Posebno se žalbom branitelja prigovara prihvatanju zaključaka drugostepenog suda i cijeni logički neprihvatljivim činjenični navodi „da je D. naredio da ode u wc i isti očisti iako je znao da nije bilo vode“ i „odveo ga u wc da se opere“, ističući da jedno drugo isključuje. Međutim, po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, površnom analizom takav zaključak bi se mogao izvesti ali sveobuhvatnom analizom dokaza takvi činjenični navodi nisu ne

prihvatljivi, već nasuprot tome isti su prihvatljivi. Imajući u vidu konkretnu situaciju i značaj okolnosti da je zaista povremeno nestajalo vode, da je bilo urina u flašama, a bilo je i nasute vode u burad, pa je sve zavisilo kakve naredbe je konkretno optuženi prema tom ili drugim oštećenim ratnim zarobljenicima izdavao, sa kojim ciljem, bilo da se radi o napadu na njihov psihički integritet ili se pak iživljavao nad njima, a što sve ima karakter nečovječnog postupanja.

Pravilno je ocijenio drugostepeni sud da oštećeni D.N. nije ispoljio sklonost ka lažnom svjedočenju, na što nije uticao ni izostanak medicinske dokumentacije na njegovo ime u pogledu zadobivenih rana, u pogledu čega je naveo prihvatljivo objašnjenje. Isto tako, isticanje razlika iskaza ovog oštećenog datog u istrazi i na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, nije dovelo u pitanje vjerodostojnost njegovog iskaza, koje i po ocjeni ovog suda pravilno ocijenio drugostepeni sud i naveo u obrazloženju pobijane presude.

Žalbom branitelja se navodi i to, da je drugostepeni sud ocijenio i naveo u svojoj presudi da je prepoznavanje optuženog od strane oštećenog D.N. obavljeno suprotno odredbama važećeg procesnog zakona i isto se dovodi u vezu sa iskazom tog oštećenog datog u istrazi, koji iskaz je propisno uzet, iz kojeg proizilazi da je opisao optuženog i identifikovao ga imenom. Pri tome se prigovara, da je taj oštećeni pogrešno opisao optuženog i to kao „sitniju osobu, svijetlije kose, imao je jedan duži pramen koji mu je sa čela padao na lice“, što prema žalbi branitelja odgovara opisu optuženog samo u odnosu na pramen kose.

Nadalje, žalbom branitelja se prigovara vjerodostojnosti iskaza svjedoka oštećenog D.N., ukazujući na neistine njegovog iskaza da su mu se vidjela crijeva, zatim da je bio ranjen od gelera kako je to izjavio u istrazi ili sa tri metka prema iskazu datom na glavnom pretresu, svako jutro da je prao zavoj i stavljao na ranu, što sve po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda ne predstavlja odlučne činjenice i nema značaj kakav se pridaje tom žalbom. Prije svega pravilno je utvrđeno da je oštećeni zaista bio ranjen i da se kao ratni zarobljenik nalazio u Okružnom vojnom zatvoru u T., dok okolnost da li je ranjen od gelera ili tri metka nije od značaja. Ni daljnje okolnosti da li je svako jutro prao zavoj i stavljao na ranu nije od značaja, niti se radi toga dovodi u pitanje vjerodostojnost njegovog iskaza, a ni činjenična utvrđenja u pogledu ponašanja optuženog prema njemu šta je i koje konkretno radnje je preduzimao. Radi toga, suprotni žalbeni prigovori branitelja i u odnosu na oštećenog D.N. da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno su neprihvatljivi. U pogledu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja isto se žalbom branitelja označava, ali se o tome ne iznosi pojašnjenje u čemu isto nalazi.

Pored toga, žalbom branitelja se prigovara da je činjenično stanje iz pobijane presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno u odnosu na krivičnopravne radnje optuženog prema oštećenom K.R., za koje je oglašen krivim. Branitelj navodi da je drugostepeni sud u obrazloženju pobijane presude dao logički neprihvatljivo obrazloženje, te u vezi s tim ukazuje na različitost kazivanja ovog oštećenog u istrazi i na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom i iznosi tvrdnju da njegov iskaz nije vjerodostojan. U nastojanju opravdanosti takve ocjene iskaza oštećenog, branitelj je žalbom ukazao da je taj oštećeni

lagao u krivičnom postupku protiv S.I., a isto se odnosi i u odnosu na iskaz svjedoka S.R., koji je u pomenutom predmetu izjavio da je vidio da je S. „izvadio pištolj, stavio R. u usta i opalio“. Pored toga, žalbom branitelja se ukazuje i na iskaze svjedoka V.Z. i P.J., koji nisu potvrdili iskaz oštećenog, da je optuženi izvodio iz sobe tog oštećenog i postrojavao na hodniku.

Nasuprot tome, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi da je drugostepeni sud pravilno postupio kada je optuženog oglasio krivim i za krivičnopravne radnje prema oštećenom K.R., za koje je u obrazloženju pobijane presude naveo jasne i određene razloge, koje kao pravilne prihvata i ovaj sud. Radi toga je neosnovan žalbeni zaključak branitelja da je drugostepeni sud u obrazloženju pobijane presude dao logički neprihvatljivo obrazloženje.

Naime, tačno je da se iskaz i ovog oštećenog (K.R.) razlikuje u istrazi od onog koji je dao na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, ali kada se imaju u vidu razlozi na koje se očitovao taj oštećeni zašto je došlo do takve različitosti, i po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda navedeni razlozi su razumljivi i prihvatljivi, tako da vjerodostojnost njegovog iskaza nije dovedena u pitanje. U tom dijelu trećestepeno vijeće ovog suda je već iznijelo svoj stav u ovoj presudi, imajući u vidu da se različitosti iskaza oštećenih datih u istrazi i na glavnom pretresu razlikuju, a na što se žalbom branitelja neosnovano prigovara u pogledu iskaza svakog od oštećenih prema kojima je utvrđeno da je optuženi preduzimao krivičnopravne radnje opisane u izreci pobijane presude, pa se na prethodno izlaganje u vezi ovog prigovora upućuje žalitelj.

Ni iznošenje tvrdnje u žalbi branitelja da su prethodno navedeni oštećeni i svjedok S.R. navodno lagali u drugom postupku koji se vodio protiv S.I., a što se odnosi na okolnost da je S.I. pucao iz pištolja u usta oštećenom K.R., kao ni iskazi svjedoka V.Z. i P.J., koji nisu potvrdili iskaz tog oštećenog, odnosno inkriminacije optuženog u odnosu na pomenutog oštećenog, nije po ocjeni ovog suda dovelo u pitanje vjerodostojnost iskaza oštećenog K.R. u odnosu na krivičnopravne radnje optuženog prema njemu opisane u izreci pobijane presude. Da je zaista optuženi prema tom oštećenom postupao na način kako je to opisano u tom dijelu izreke pobijane presude drugostepeni sud je utvrdio na osnovu iskaza svjedoka na koje se u obrazloženju svoje presude pozvao i to K.B., D.N., G.P., L.M., Lj.B., koje iskaze su dali na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom. Pri tome se ukazuje da upravo ranija inkriminacija da je jedne prilike u zatvorsku sobu u kojoj se nalazio taj oštećeni optuženi doveo osobu koja je na B.M.15.05.1992. godine pucala na K.R. i teško ga ranila u glavu, pa kada je vidio K.R. rekao mu „još si živ“, usljed čega je K.R. osjetio jak strah i uznemirenje. Te navode drugostepeni sud nije prihvatio, već je iste ispustio iz činjeničnog opisa djela, kako to proizilazi iz izreke pobijane presude, te u obrazloženju iste naveo jasne razloge, da nije bilo pouzdanih dokaza za pomenute optužne navode. Prema tome, i u ovom dijelu pobijane presude u odnosu na oštećenog K.R., po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, činjenično stanje je pravilno i potpuno utvrđeno, pa suprotni žalbeni prigovori branitelja i u tom pravcu se ukazuju kao neosnovani.

Žalbom branitelj osporava činjenična utvrđenja iz pobijane presude u odnosu na krivičnopravne radnje optuženog prema oštećenom G.P., ističući da ista ne proizilaze iz

iskaza svjedoka T.L.J., K.B., M.V., M.D., datih u istrazi. Međutim, imajući u vidu da su prethodno navedeni svjedoci na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom potvrdili iskaz tog oštećenog (G.P.) u dijelu da je optuženi postrojavao zarobljenike i tražio od onih koji su bili teško ranjeni da stoje u stavu mirno, zatim iz iskaza svjedoka T.L.J., S.R., J.V. i M.V. proizilazi da je optuženi vrijeđao zarobljenike i upućivao im razne psovke i obraćao im se pogrdnim imenima. Branitelj žalbom ukazuje da nije jasno koji iskaz drugostepeni sud prihvata da li onaj iz istrage ili sa glavnog pretresa, posebno ukazujući na iskaz svjedoka Ž.R., da je drugostepeni sud propustio cijeliti njegov iskaz iz istrage, radi čega smatra da je u tom dijelu činjenično stanje pogrešno utvrđeno. Pored toga, branitelj žalbom prigovara da je prevelik značaj dat činjenici da je ovaj oštećeni (G.P.) bio ranjen, što proizilazi iz materijalne dokumentacije na ime tog oštećenog. Nadalje, branitelj tom žalbom prigovara iskazu svjedoka oštećenog u smislu da mu se nije mogla pokloniti vjera jer isti laže, ističući da je imao jak motiv da neosnovano tereti optuženog, što je drugostepeni sud ocijenio neprihvatljivim. Žalbom se veliki značaj daje činjenici da li je oštećeni G.P. iz bolnice u okružni zatvor odveden nakon prve neuspjele razmjene, odnosno tri dana nakon operacije ili je sam išao u razmjenu, što po ocjeni ovog suda nema značaj kakav se pridaje tom žalbom, niti takvi navodi dovode u pitanje ocjenu vjerodostojnosti njegovog iskaza. Isto tako po ocjeni ovog suda su neprihvatljivi žalbeni navodi u pogledu djeda M. i postupanja optuženog prema njemu, jer takve inkriminacije optuženom nisu ni stavljene na teret, pa je bespredmetno upuštati se u preispitivanje istih. Nadalje, žalbom se ukazuje na različitost iskaza ovog oštećenog datog u istrazi i na glavnom pretresu, pa u tom dijelu se ukazuje da različitost kazivanja oštećenog proizilazi i iz navoda, da li je na previjanje u bolnicu na G. išao policijskim autom kako je izjavio na glavnom pretresu ili je išao kombijem, kako je izjavio u istrazi. Pri tome se ukazuje na dio iskaza oštećenog prema kojem se ne sjeća ratnih zarobljenika iz sobe u kojoj se nalazio D.N.i B.C., pa branitelj u žalbi tvrdi, da oštećeni ima problem sa memorijom i da njegovo svjedočenje kojim tereti optuženog iz tog razloga je sporno.

Međutim, drugostepeni sud je u obrazloženju pobijane presude u bitnome iznio navode iskaza svjedoka oštećenog G.P. i nakon što je isti ocijenio pojedinačno i međusobno i u vezi sa drugim izvedenim dokazima, izveo je zaključak da je njegov iskaz vjerodostojan i to se radi o iskazu datom na glavnom pretresu. Žalbom se koristi dio iskaza tog oštećenog kada je izjavio da on nije pjevao jer nije znao nijednu pjesmu, iz kojih navoda branitelj izvodi zaključak da je bilo dovedeno u pitanje da li ratni zarobljenik koji osjeća silni strah od optuženog zbog psovanja, vrijeđanja i naređivanja da pjeva pjesme, odbije da pjeva kada mu to naredi optuženi. S tim u vezi se osporava i zaključak drugostepenog suda da je ponašanje optuženog prema tom oštećenom imalo karakter nečovječnog postupanja. Nadalje se prigovara da je drugostepeni sud u obrazloženju pobijane presude se opredijelio za jednu definiciju nečovječnog postupanja, iz jednog predmeta, iako je od strane različitih međunarodnih i domaćih pravosudnih institucija dato više definicija takvog postupanja.

Nasuprot tome, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi da je drugostepeni sud pravilno izveo zaključak da se u radnjama optuženog prema oštećenom G.P. ogleđaju krivičnopravne radnje koje imaju karakter nečovječnog postupanja. Kako je u tom pravcu drugostepeni sud u obrazloženju svoje presude naveo određene razloge i pošto u pogledu prihvatanja

vjerodostojnosti iskaza tog oštećenog, koji je potvrđen i iskazima drugih svjedoka na koje se taj sud pozvao, da se optuženi ponašao na način opisan u izreci pobijane presude u odnosu na tog oštećenog, koji postupci predstavljaju povredu ličnog dostojanstva, te radi se o naročito uvredljivim i ponižavajućim postupcima, koje razloge i trećestepeno vijeće ovog suda prihvata pravilnim.

U žalbi se prigovara zaključku drugostepenog suda o nečovječnom postupanju optuženog prema oštećenom i pri tome iznosi da nije dokazano da li su postojale patnje kod oštećenog, a ukoliko su postojale da li su bile stvarne i ozbiljne, te se branitelj pri tome poziva u pogledu nečovječnog postupanja na odluke u predmetu K., koji stav pretresnog vijeća MKSJ se u žalbi navodi, što se faktički koristi za izvođenje takvog zaključka. Pored toga, branitelj žalbom ukazuje i na Komentar člana 147. Ženevske konvencije IV, šta se prema toj odredbi podrazumjeva pod nečovječnim postupanjem, za koje je potrebna neka vrsta tjelesne ili duševne povrede koja se može liječnički ustanoviti. Žalbom branitelj prigovara da tužitelj tako nešto nije dokazao i da nema medicinskih nalaza iz kojih bi se moglo zaključiti da je kod oštećenih usljed ponašanja optuženog prema njima došlo do fizičkih povreda ili psihičkih smetnji u daljem životu.

Međutim, svi navodi i dijelovi komentara koje branitelj iznosi u žalbi, nisu doveli u pitanje prednji zaključak drugostepenog suda u pogledu ponašanja optuženog prema konkretno navedenim oštećenim, koje ponašanje ima karakter nečovječnog postupanja, a za koje je taj sud u pobijanoj presudi u odnosu na svakog od oštećenih osoba, naveo jasne i uvjerljive razloge, koje i ovo trećestepeno vijeće cijeni prihvatljivim.

Žalbom se prigovara i ocjeni iskaza svjedoka odbrane koji su konkretno navedeni pa pored ostalog i iskazima upravnika zatvora F.I., te iskazima vođa smjene B.A. i Š.M., koje je drugostepeni sud ocijenio neprihvatljivim. Pri tome se žalbom ističe, da ne stoje razlozi koji su navedeni u prilog takvoj ocjeni, a to su, da je optuženi značajne vremenske periode bio izvan njihove kontrole, ističući da je nevjerovatno da niko od odgovornih lica u zatvoru ne naiđe u vrijeme kada ratni zarobljenici izgube svijest, jer se radi o traumatičnom događaju koji u malom i kontrolisanom prostoru kakav je bio okružni vojni zatvor se nije mogao sakriti. Isto se odnosi i u pogledu povreda koje je prihvatio drugostepeni sud da su ih oštećeni zadobili od optuženog, a koje povrede su bile vidljive, jer se radilo o oteklini, curenju rane, krvi, posebno imajući u vidu okolnost da su ratni zarobljenici svaki dan imali šetnju, za koje vrijeme su bili pod prismotrom vođa smjene, a često i upravnika.

I pored ovih žalbenih navoda branitelja kojim se nastoji dovesti u pitanje pravilnost ocjene iskaza svjedoka odbrane, koje je drugostepeni sud ocijenio neprihvatljivim, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi, da je drugostepeni sud naveo jasne i određene razloge zašto je pomenute iskaze takvim ocijenio, koja ocjena pomenutih iskaza svjedoka žalbenim navodima branitelja nije dovedena u pitanje. Pri tome, ovaj sud je imao u vidu vrijeme i okolnosti konkretnih dešavanja, situacije koja je bila prisutna, što sve ukazuje da je optuženi kao stražar u pomenutom zatvoru u kojem su se nalazili oštećeni kao ratni zarobljenici, radnje koje je preduzimao i ponašanje prema konkretnim oštećenim osobama nije činio u prisutnosti njemu nadređenih osoba u tom zatvoru, jer na tako što niko od

saslušanih svjedoka i ne potvrđuje. Prema tome, sasvim je moguće da upravnik zatvora i vođe smjena nisu vidjeli postupanje optuženog prema konkretnim oštećenim. Isto tako, iskazi svjedoka – stražara Š.Z. i H.Z., koji ukazuju na korektno ponašanje optuženog prema oštećenim osobama, koji su povremeno bili u smjeni sa optuženim, ne dovodi u pitanje ni po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda iskaze svjedoka oštećenih prema kojima su preduzimane konkretne radnje od strane optuženog.

Nisu osnovani ni žalbeni prigovori branitelja, da drugostepeni sud koji nije neposredno saslušao svjedoka P.M., iz tog razloga nije mogao steći uvjerenje o uvjerljivosti njegovog iskaza. Prema branitelju to je bilo moguće samo prilikom neposrednog saslušanja tog svjedoka, kada se isti promatra i sluša njegovo svjedočenje, te cijene reakcije prilikom iznošenja iskaza. Tačno je, da je pomenuti svjedok saslušan na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, nakon čega je njegov iskaz od strane drugostepenog suda u smislu ovlaštenja iz člana 332. stav 2. ZKP FBiH preuzet i prihvaćen kao dokaz, jer nije bilo nikakve potrebe za njegovim neposrednim saslušanjem, niti je bilo prijedloga u tom pravcu. Radi toga, i po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda imajući u vidu da se radilo o svjedoku koji je bio najčešće u smjeni sa optuženim, pravilno je drugostepeni sud zaključio da je njegov iskaz neprihvatljiv i da je svojim iskazom izrazio namjeru da pomogne optuženom, pa su suprotni žalbeni prigovori branitelja optuženog neosnovani.

Netačni su žalbeni navodi da iz obrazloženja pobijane presude proizilazi, da je neprihvatljivo da se traumatični događaj iz prošlosti, koji su po intenzitetu i sadržini vrlo snažni, nesvakidašnji, neobični, te uz to monstruozi, nikad ne mogu zaboraviti. Pri tome se žalitelj podsjeća, da određene okolnosti i konkretna situacija su bile od uticaja na to, da li će određena oštećena osoba ispričati neki traumatični događaj ili neće, odnosno koji će kasnije ispričati, kada ocjeni da ne postoji bojazan od iznošenja određenog traumatičnog događaja. Ovo ne znači da određeni traumatični događaj koji nije od oštećene osobe prvom prilikom ispričan, da je zaboravljen.

Netačno se žalbom branitelja iznosi tvrdnja da je pobijana presuda nerazumljiva. To potkrepljuje iskazima svjedoka S.D. i D.M., koje iskaze drugostepeni sud nije prihvatio, između ostalog, jer ti svjedoci nisu bili smješteni u istu sobu sa ranjenicima iz kolone. Branitelj iz toga dalje izvodi zaključak da je drugostepeni sud utvrdio, da su ranjenici iz kolone bili smješteni u jednu sobu, što je pogrešno tvrđenje. Pri tome, dalje navodi da kada je drugostepeni sud zaključio da svjedoci odbrane nisu bili smješteni u istoj sobi sa ratnim zarobljenicima i da im se stoga ne vjeruje, prema branitelju se morao isti zaključak donijeti i u odnosu na iskaze ratnih zarobljenika, jer i oni nisu bili smješteni u istoj sobi, kako se to navodi u toj žalbi da zaključuje drugostepeni sud. S tim u vezi se prigovara ocjeni iskaza svjedoka D.M., kojem drugostepeni sud ne poklanja vjeru, jer je zatvor napustio znatno prije odlaska iz zatvora svjedoka- oštećenih.

Prije svega, iako branitelj žalbom tvrdi da je pobijana presuda nerazumljiva, što po ocjeni ovog trećestepenog vijeća apsolutno nije tačno, niti stoje razlozi koji se tom žalbom navode i prema branitelju potkrijepljuju prednju žalbenu tvrdnju. Kako se trećestepeno vijeće ovog suda u ovoj presudi već izjašnjavalo u pogledu pravilnosti ocjene dokaza drugostepenog

suda u smislu odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH, to se žalitelj na isto upućuje, kao i na razloge iznesene u pobijanoj presudi na str.27.

Dakle, nasuprot nastojanju predstavljanja žalbom optuženog da isti nije počinio krivičnopravne radnje prema oštećenim ratnim zarobljenicima kako je to navedeno u izreci pobijane presude, trećestepeno vijeće ovog suda nalazi da je drugostepeni sud pravilno utvrdio da je optuženi učinio radnje na način i u vrijeme opisane u izreci pobijane presude za koje je kako je već rečeno naveo jasne i određene razloge. Sve one navode koje je optuženi u svojoj osobnoj žalbi iznio, po ocjeni ovog trećestepenog vijeća nisu od takvog značaja da je radi toga činjenično stanje iz osuđujućeg dijela pobijane presude pogrešno utvrđeno, a osim toga na njih su dati odgovori kroz ocjenu žalbenih prigovora njegovog branitelja. Nasuprot žalbenim navodima optuženog da se korektno ponašao prema ratnim zarobljenicima-oštećenima, pridržavao se odredbi prema Pravilniku o kućnom redu te ustanove, nije nikog fizički niti psihički zlostavljao, trećestepeno vijeće ovog suda je ocijenilo da je drugostepeni sud pravilno utvrdio u odnosu na koje oštećene se u njegovim radnjama stiču elementi nečovječnog postupanja.

Prema tome, cijeneći da je činjenično stanje u pobijanoj presudi pravilno i potpuno utvrđeno iz već navedenih razloga, suprotni žalbeni prigovori optuženog i njegovog branitelja su neprihvatljivi.

S obzirom na to, pravilno je i po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda drugostepeni sud postupio kada je radnje optuženog iz izreke pobijane presude pravno ocijenio kao krivično djelo ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog KZ SFRJ za koje ga je i oglasio krivim.

Trećestepeno vijeće ovog suda je ispitalo pobijanu presudu u odluci o kazni u vezi sa žalbenim prigovorima federalne tužiteljice s jedne strane, te branitelja optuženog i osobne žalbe optuženog u smislu člana 323. ZKP FBiH i u odnosu na te žalbe od kojih je branitelj samo označio taj žalbeni osnov, ali ga nije obrazložio, dok optuženi u tom pravcu žalbu nije ni izjavio.

Trećestepeno vijeće ovog suda je imalo u vidu, okolnosti koje je drugostepeni sud utvrdio i naveo u obrazloženju pobijane presude. Kako se to vidi, na strani ovog optuženog su utvrđene kao olakšavajuće okolnosti životna dob u vrijeme učinjenja djela, jer je imao nepunih dvadeset godina, dakle, radilo se o mlađoj punoljetnoj osobi, što je vrednovano kao osobito olakšavajuća okolnost i primijenio je odredbe o ublažavanju zakonom propisane kazne za predmetno krivično djelo. Pri tome, drugostepeni sud je imao u vidu broj oštećenih osoba, dok raniju osuđivanost optuženom nije cijenio kao otežavajuću okolnost, iz razloga što se nije radilo o osudi za istovrsno krivično djelo. Pored toga, taj sud je imao u vidu težinu krivičnog djela, stepen krivnje optuženog i okolnosti pod kojima je došlo do učinjenja djela, što je sve cijenio prilikom odmjeravanja visine kazne. Sve navedene okolnosti drugostepeni sud je cijenio, i dao im odgovarajući značaj, pa je našao da je prema optuženom kazna zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci za

predmetno krivično djelo dovoljna za ostvarenje ciljeva specijalne i generalne prevencije krivičnih djela.

Prema žalbi federalne tužiteljice optuženom je preblago odmjerenom kazna zatvora u trajanju navedenom kao u izreci drugostepene presude, jer prema stanovištu te žalbe okolnosti da je optuženi u vrijeme učinjenja krivičnog djela bio mlađe punoljetno lice, nije trebalo dati karakter osobito olakšavajuće okolnosti. Nadalje, u toj žalbi se navodi, da ta okolnost je takve prirode da sudu omogućuje da optuženom izrekne nešto blažu kaznu, ali ne u dužini trajanja izrečene, već u znatno dužem trajanju.

Optuženi nije izjavio žalbu zbog odluke o kazni, dok je branitelj taj žalbeni osnov samo označio, ali ga nije obrazložio, pa je trećestepeno vijeće ovog suda imajući u vidu da su obje žalbe izjavljene zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, prihvatio da u sebi sadrže i žalbu iz tog osnova, u smislu člana 323. ZKP FBiH. To bi značilo, da je prema tim žalbama optuženom za predmetno krivično djelo izrečena kazna prestrogo odmjerenom.

Imajući u vidu sve okolnosti koje je utvrdio drugostepeni sud i naveo u obrazloženju svoje presude, trećestepeno vijeće ovog suda smatra, da prigovori iz žalbe federalne tužiteljice s jedne strane i optuženog i njegovog branitelja s druge strane, nisu doveli u pitanje pravilnost donesene odluke o izrečenoj kazni ovom optuženom. Naime, i po ocjeni trećestepenog vijeća ovog suda, u dovoljnoj mjeri su došle do izražaja sve okolnosti koje karakterišu optuženog, koje se žalbom federalne tužiteljice i ne dovode u pitanje, već se prigovara prevelikoj ocjeni osobito olakšavajuće okolnosti i to, da je optuženi bio mlađe punoljetno lice u vrijeme učinjenja krivičnog djela, koja je pravilno cijenjena od strane drugostepenog suda. Cijeneći navedene okolnosti na strani optuženog iz obrazloženja pobijane presude, trećestepeno vijeće ovog suda smatra, da izrečena kazna zatvora optuženom nije prestrogo a niti preblago odmjerenom pa se pomenute žalbe nisu mogle uvažiti.

Radi toga trećestepeno vijeće ovog suda je žalbe federalne tužiteljice, optuženog i njegovog branitelja odbio kao neosnovane i odlučio kao u izreci ove presude u smislu člana 328. ZKP FBiH.

Zapisničar,
Ismeta Drndo,s.r.

Predsjednik vijeća
Malik Hadžiomerađić s.r.